

Posudek k bakalářské práci Ohlédnutí za Svatým rokem milosrdenství prostřednictvím teologie Jona Sobrina

UK ETF, obor Pastorační a sociální práce, červen 2017

Autorka: Mgr. Radka Vališková
Vedoucí práce: Petr Jandejsek, Th.D.
Oponent: doc. Tim Noble, Th.D.
Počet stran: 38

Cílem bakalářské práce Radky Vališkové je „pohlédnout na milosrdenství Svatého roku prostřednictvím témat a důrazů Sobrinovy teologie“ (s. 1). Tématem práce je milosrdenství a studentka si oprávněně vybrala současného jezuitského teologa z Latinské Ameriky Jona Sobrina, v jehož díle hraje milosrdenství významnou úlohu. Prostřednictvím Sobrinovy teologie se potom vrací k tzv. Svatému roku milosrdenství, který vyhlásil papež František v roce 2015. Výsledkem je zajímavá práce, která identifikuje podobnosti mezi teologem osvobození Sobrinem a argentinským kardinálem Bergogliem, následně papežem Františkem, který nebývá řazen mezi teology osvobození.

Struktura práce je srozumitelná a přehledná: začíná uvedením do Sobrinovy teologie milosrdenství, následuje uvedení do Františkových dokumentů k roku milosrdenství a ve třetím kroku přijde porovnání obou postav.

Oceňuji, že studentka nepominula to, o co si téma milosrdenství říká, totiž nezůstat pouze u teologických a věroučných tezí, ale sestoupit k osobním příběhům těch, kteří o milosrdenství píší. Tak se dočítáme, že Sobrinova teologie utrpení a milosrdenství vyrůstá z jeho zkušenosti s „ukřižovaným lidem“. To umožňuje lépe porozumět jeho „volbě skutečného lidství“ jako momentu, který předchází teologii a určuje její podobu: „cílem je osvobodit trpící od jejich utrpení“ (s. 7). Teologie osvobození je v Sobrinově pojetí nutně spojená s praxí jak v momentu noetickém, tak praktickém.

U Františka si studentka všímá kontinuity v jeho myšlení a konání od doby, kdy byl arcibiskupem v Buenos Aires, až po následný pontifikát. Víra v Boží milosrdenství mu je zdůvodněním a imperativem pro milosrdnou tvář církve.

Práce uvádí, že Sobrino hovoří především o milosrdenství vůči chudým, zatímco František doplňuje také milosrdenství vůči hříšníkům. Oba autoři se shodují, že ke křesťanské praxi milosrdenství patří nejen skutky milosrdenství, ale též úsilí o odstranění systémových příčin chudoby.

Práce je psaná kultivovaným jazykem a slohem. Autorka správně cituje zdroje a odkazuje na ně. Seznam použité literatury obsahuje prakticky výhradně cizojazyčné publikace a je více než dostačující pro danou úroveň kvalifikační práce.

V práci nacházím několik chyb: na s. 27 se vyskytuje chyba v psaní i/y, Salvador je středo-, nikoli jihoamerická stát.

Studentka prokázala schopnost zpracovat samostatné pojednání na vybrané téma za použití více zdrojů. Proto doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit za A – výtečně.

Otázky k obhajobě:

- 1) Podle studentky se oba autoři domnívají, že „na počátku Kristova jednání stojí soucit“ (s. 32). Jaké významy lze najít v tomto biblickém „in principio“?
- 2) Čím se podobá Boží a lidské milosrdenství a v čím se liší (a má lišit)?
- 3) Jaký je vztah mezi systémovými příčinami utrpení a odpovědností za utrpení u jednotlivých lidí?

Petr Jandjsek, Th.D.

16. června 2017